

gjøre det dygtigt ved at offre Penge til Skoler og Lærere, thi vi maa huske paa, at der er en meget stor Konkurrence, og at om en halv Snes Aar vil den være meget større, hvorfor der da maa tages bedre fat. Der maa gaa ikke saa faa Aar hen, inden det Samfund, som nu begynder, er saa modent, har en saadan Kraft, at det kan sige, at nu staa det for Styret. Derfor vil det høie Thing forstaa, at jeg særlig lægger Vægt paa, at Folket skal dygtiggjøres ved Oplysning og hvad der i det Hele taget kan fremme Landet i materiel Henseende. Vi have derved efter min Betragtning langt mere Sandsynlighed for at bestaa som selvstændigt Folk end ved at offre de mange Millioner paa Forsvarsvæsenet. Der var, som sagt, Meget, jeg kunde ønske at udtale mig om, men maaske kan jeg faae Leilighed til at udtale det en anden Gang. Maa jeg nu takke for den Velwillie, hvormed man har hørt paa disse vidtgaende Betragtninger, som ikke for Dieblisset, tror jeg, har stort Medhold i det høie Thing; men jeg tør haabe og tillade mig virkelig at udtale, at de ville vinde Tilslutning baade her og der i det danske Folk. Den Tid maa absolut komme, ellers gaae vi en skjæv Udvikling imøde efter min Betragtning.

Krigs- og Marineministeren (Kavn):

Jeg ønsker kun at gjøre nogle ganske korte Bemærkninger i Anledning af det Foredrag, der blev holdt af den ærede 2den Landstingsmand for 1ste Kredts (Voug). Jeg skal gjøre dem ganske korte, idet de i ethvert Fald for en Del falde sammen med dem, jeg havde Anledning til at gjøre ligeoverfor det 2det kongevalgte Medlem (Ussing). Jeg havde haabet, at den ærede Landstingsmand og jeg skulde have været mere enige om Lovforslaget, end det synes, at vi ere paa et meget væsentligt Punkt, og jeg tror, at det kommer egentlig af en meget forskjellig Opfattelse af, hvad vi egentlig have at frygte. Den ærede Landstingsmand ser Sagen mørkere end jeg, han tror, at det, vi nærmest have at frygte, er en Erobring, en Tilintetgjørelse, en Deling ved Storebelt. Jeg er ganske enig med ham i, at, hvis man virkelig frygter, at en Magt vilde sætte sig i Besiddelse af Sjælland og Fyn, vilde den ikke behøve at gaa Beien over Kjøbenhavn for at erobre Sjælland; men det er min Overbevisning, og jeg antager, at den deles af Mange, at det er kun en meget lidet sandsynlig Eventualitet, der saaledes her tales om, en Eventualitet, som vi vistnok kunne bidrage overordenligt meget til at gjøre saa godt som umulig. Hvad jeg derimod frygter, det er, hvad der er anført i Motiverne, at vi skulle blive nødt til at opgive vor Neutra-

litet, til at kaste os ind i en Kamp, som vi ikke ønske at deltage i, som vi indse er i høieste Grad uheldig for os, saaledes som Tilfældet kunde have været, hvis vi vare bleve nødt til at tage Del i Frankrigs Kamp med Tydskland i 1870. Under de Forhold er det saa overordenlig vigtigt at have et godt fast Punkt paa Sjælland. Det ærede Medlem anser det for meget ufandsynligt, at en Hær skulde angribe os over Søen paa Sjælland, men Historien har viist, at det er sket hyppigt. Det skete i 1710; det skete i 1807 med en Hær paa 30,000 Mand, og det vilde da sige betydelig mere at føre en Hær paa 30,000 Mand over Søen, end det vil sige under de nuværende Forhold. Jeg kan ikke anse det for at være et fjernt liggende Tilfælde, at vi under saadanne Forhold, hvor en Forvikling med nærliggende Magter kunde være at frygte, muligvis kunde være udfatte for et saadant Angreb. Det ærede Medlem havde forskjellige Indvendinger imod Landbesejningen, saaledes som den foreligger. En af disse Vanskeligheder ligger for den ærede Landstingsmand deri, at det forekommer ham at være en Gaade, hvorledes vi i Fredstid skulle faae den tilstrækkelige Bevogtning. Ja, som jeg sagde, og som den ærede Landstingsmand jo ogsaa har forstaaet, det bør ikke forhandles her i Salen; i Udvalget vil derimod naturligvis enhver Oplysning blive givet i saa Henseende. Paa den ene Side erkjender jeg, at det er vanskeligt, men paa den anden Side erkjender jeg ogsaa Vigtigheden af, at dette Spørgsmaal kan løses og vil blive løst. Det ærede Medlem mente ogsaa, at 12 Aar vilde være en noget for lang Tid til at anvende paa Besejningen. Dette er naturligvis ikke foreslaaet af finansielle Grunde, thi, troede man at kunne offre en Sum paa saadanne Anlæg, vilde vi jo nok kunne skaffe den tilveie noget hurtigere. Men det vil være umuligt af tekniske Grunde at gjøre Landbesejningen færdig tidligere. Hvad der derimod meget godt kan ske, er, at man anlægger den saaledes, at man har meget god Brug af det; som man allerede har anlagt. Efter de første 6 Aar omtrent, hvis Planen udføres som paatænkt, vil der være en Del af det, som i og for sig kan betragtes som et Hele. Naar man nemlig har bygget den venstre, langt fremrykkede Del af Encinten, de yderste Forter og Oversømmelsen, saa vil et af de væsentligste Formaal være naaet, nemlig Indringen af Byens Bombardement. Jeg tror derfor ogsaa, at, naar man tænkte sig, at man vilde indskrænke sig til noget Mindre for Kjøbenhavn, saa maatte man hellere blive staaende ved noget Saadant end ved de tidligere paatænkte Feltbesejninger, idet disse ikke kunne forhindre et Bombardement fra Land siden. —